

meerde belijdenis niet wil prijsgeven, dat hij dan naar wegen en middelen zoeken moet om het „gezag“ van den Bijbel in minder strakken zin te nemen, en de bewoordingen der Belijdenis te „verruimen“. Maar hier ligt dan ook de grondfout van heel de beschouwing van Prof. Du Plessis, en eveneens van die van Senator Malan: dat zij zonder meer uitgaan van de juistheid en waarheid van de stellingen der wetenschap, en dat zij zich geen oogenblik rekenschap hebben gegeven van de vraag, of in die stellingen niet een belangrijk element van zuiver objectief menselijk inzicht ligt. Zij hebben de „stellingen“ der wetenschap voor „feiten“ gehouden, en niet bedacht, dat zelfs ook wat wetenschappelijke onderzoekers „feiten“ gelieven te noemen nog heusch niet altoos „feiten“ zijn. Het ontbreekt hun aan de gezonde gedachte dat resultaten van wetenschappelijke methode immer weer opnieuw toetsing van noode hebben. Er is niet een souvereine, alles beslissende, onfeilbare waarheid biedende macht die men met den naam van DE wetenschap bestempelen kan; maar er zijn wetenschappelijke methoden, die door mannen van zeer onderscheiden levens- en wereldbeschouwing kunnen worden gebruikt, en dan, onder invloed van ieders levens- en wereldbeschouwing tot zeer onderscheiden „stellingen“ van wetenschap kunnen leiden. Waren deze dingen, die hier tot de stichting van Vrije Universiteiten in tegenstelling met een gemonopoliseerde wetenschap hebben geleid, ook in Zuid-Afrika onder het oog gezien, wellicht ware dan aan de Ned. Geref. Kerk een zoo droevig conflict als dat met Prof. Du Plessis bespaard gebleven!

G. Ch. AALDERS.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De taak der Zending in Engelsch-Indië.

IV.

De geheel veranderde toestand in Engelsch-Indië heeft de vraag doen opkomen, of nu ook de zending niet anders moet optreden dan voorheen. Als het gelij verloop, moeten toch de bakens verzet?

In ons vorig artikel zagen wij, dat de zendings-inspector Ihmels tegen de verkeerde opvattingen o.a. van Heiler positie kiest, en wil, dat de zending zich houdt aan de opdracht van Christus zelf; dat hij echter zijn arbeid in den geest van ootmoed en liefde volbrengt, en dat hij rekening houdt met den natuurlijke aanleg en gaven van den Hindoe, met ontwijking van het syncretisme.

Op dit laatste komen wij nu in dit ons slot-artikel terug. Het brengt ons tevens tot beantwoording van de vraag, of de boodschap der zaligheid in zeker opzicht ook pasklaar gemaakt moet worden voor den Indiër, om het gelooven te vergemakkelijken.

Eigenlijk is dit laatste voor ons geen vraag; de Schrift zegt ons, waaraan wij ons hebben te houden. Toch komt de zending op schier alle terreinen voor moeilijkheden te staan in verband met de wijze waarop hij zal prediken. En hier dreigt weer het gevaar van het syncretisme; daar de Indiër heel gemakkelijk zich verschillende elementen uit andere godsdiensten toeëigent en ze met zijn eigen godsdienst vermengt, moet de zending aldaar dubbel op zijn hoede zijn. Dat velen dit niet zijn, en het syncretisme in de hand werken, valt slechts te betreuen.

Op de bekende Conferentie van Jeruzalem 1928 zeide b.v. de bekende Dr Paul, dat de prediking van het Evangelie een voortreffelijke aansluiting heeft aan het Karma-geloof; en een zekere Chen-chiah, een bekeerde Indiër, ging nog een stap verder, meenende, dat ook de leer der zielsverhuizing niet aan den Indiër mocht worden ontnomen.

Schijnbaar heeft deze redeneering iets goeds. Karma wil toch zeggen, dat de zonde van den mensch moet worden geboet, desnoods door een telkens weer terugkeeren der ziel in een ander lichaam, in een kringloop van jaren en van eeuwen. Hoe gaat de Indiër hieronder gebukt! Maar predik hem nu Christus; en zie, hoe onze Heiland dan als Verlosser wordt verneerlijkt! Hij maakt aan dien kringloop een einde, Hij geeft aan de ziel verlossing. Hij boet voor de zonde en breekt het Karma!

Maar, merkt Dr Ihmels op, men neme deze leer van het Karma en de zielsverhuizing in haar consequenties, gelijk de Indiër natuurlijk doet. Volgens hem toch is de ziel een deel van God, gaat van God uit, en keert dan tot God terug om weer in God op te gaan, onder te gaan. Dat de Christelijke leer rechtstreeks tegenover dit pantheïsme staat, behoeft geen betoog. Daarom kan de leer der zielsverhuizing reeds niet worden geduld.

En wat het Karma betreft: de zonde is voor den Indiër niet veel anders dan het één zijn met de wereld, het behooren tot de zichtbare wereld; dat is dan ook de ellende van den mensch, dat hij door het Karma steeds weer terugkomt tot een

stoffelijk bestaan op aarde; van de stof, van hetgeen zichtbaar is bevrijd te worden, en straks te worden opgelost in het nirwana, in het niet, in de godheid, zooals de golf zich oplost in den oceaan, is voor hem de verlossing. Hoe kan zulk een leer in het kader der Christelijke leer worden ingelijfd, om Christus als Verlosser te prijzen? Wat de Indiër zoekt is dus verlossing van het stoffelijke bestaan, omdat zulk een bestaan zondig is; maar de Schrift ziet in de zonde iets anders, en alzoo ook in de verlossing; deze is voor hem schuldvergeving, verzoening, en brengt hem tot God terug, dien hij als zijn hemelschen Vader mag liefhebben en dienen.

Dat menige zending toch de leer van het Karma en de zielsverhuizing aanvaardt, al zou het alleen zijn als een aanknoopingspunt, moet dus worden afgewezen, omdat het tot syncretisme leidt, ja ertoe behoort, en de twee godsdiensten: Hindoeïsme en Christendom, dooreenvermengt.

Hetzelfde bezwaar moet worden ingebracht tegen het Sadhoe-ideaal.

Met dit ideaal gaan nog meerderen mede bij den zendingsarbeid. Vooral de bekende Sadhoe Soendar Singh heeft hiertoe den stoot gegeven. Na hem hebben talloos vele Indische Christenen het gele of roze gewaad aangetrokken en zijn zij een soort monnikenleven begonnen te leiden. Het was Dr Ihmels opgevallen, hoe allerwege dit Sadhoe-ideaal opgang had gemaakt.

Zoo heeft b.v. de Anglicaansche zending Winslow zelfs een christelijk klooster naar oud-Indisch model gesticht, 't Christa-Seva-Sangha Ashram bij Poona. Op zeer onderhoudende wijze verhaalt Hans Anstein in zijn „Rund um die Welt“ van deze dingen, ook in het belangrijke hoofdstuk over Sadhoe Soendar Singh.

Men heeft ter ondersteuning van deze methode zelfs een tijdschrift uitgegeven. En aan de zendingen wordt, in verband met dit monniken-ideaal, het verwijt gemaakt, dat zij niet voldoende ascetisch leven.

Doch ook hier late men zich niet door den schijn verblinden. Wat is toch voor den Indiër een Sadhoe? Immers niet anders dan een Hindoe, die door den weg van talloze hergeboorten heen zoover is gekomen, dat hij tot innerlijke vrijheid geraakte en nu de boelen van de uitwendigheid, van het stoffelijk bestaan, kan verbreken. En dat is zijn werk. De Sadhoe bevrijdt zichzelf; hij is zijn eigen verlosser.

Dat hiermede het Evangelie van Jezus Christus de doodsteek wordt gegeven, is niet moeilijk in te zien.

Het Sadhoe-ideaal is niet anders dan een ethisch streven; het houdt in een zich afkeeren van de wereld en de aardse dingen. En dat dit een echt-Indische gedachte is, blijkt ook hieruit, dat in alle richtingen en secten van het Hindoeïsme dit ideaal wordt nagestreefd; waarin de Hindoes ook verschillen mogen, in dit ideaal zijn zij één, evenals in de leer van Karma en zielsverhuizing. Een reden temeer om op zijn hoede te zijn, en hier het gevaar van het syncretisme te zien.

Trouwens, het Sadhoe-ideaal heeft nog een anderen gevaarlijken kant: het brengt, gelijk Dr Ihmels het noemt, tot een radicaal individualisme. De ziel staat op zichzelf; zij als ziel volbrengt den kringloop, en zoekt de verlossing voor zichzelf; de ziel denkt om zichzelf alleen: als ik maar verlost ben! O zeker, ook de Indiër, tenminste sommigen onder hen, prediken de werken der barmhartigheid, maar niet terwille van den ellendige, doch van den „barmhartige“ zelf, die door deze zijn werken zijn bevrijding van het Karma en Samsara in de hand werkt. Heel dit ideaal is een verfijnd egoïsme.

En stel hiertegenover de leer der Schrift van 't Koninkrijk Gods, van het lichaam van Christus, van de gemeente des Heeren, van de gemeenschap der heiligen.

De slotsom moet dus zijn, dat het ten eenenmale onmogelijk is, om het Evangelie door een overnemen van de leer der zielsverhuizing en van het monniken-ideaal, voor Indië pasklaar en aannemelijk te maken. Het zou syncretisme zijn met den stempel van het Hindoeïsme erop.

Wij vallen dan ook Dr Ihmels bij, als hij betoogt, dat Christendom en Hindoeïsme tot in den wortel verschillen. En zelfs Dr Otto wees op de Conferentie van Jeruzalem met een herinnering aan Pandita Ramabai erop, dat, wanneer een Hindoe Christus vindt, dit voor hem betekent een volkomen breuk met zijn vroegere godsdienst.

Deze twee voorbeelden van syncretisme worden door Dr Ihmels genoemd, omdat zij kenmerkend zijn voor het wezen van het Hindoeïsme; er waren nog meerdere voorbeelden te noemen van het zoeken van overeenstemming tusschen Christendom en Hindoeïsme. Doch het is zoo genoeg.

Over de vraag, wat dan wel aan den Indiër moet worden gepredikt, kunnen wij nu kort zijn. Dit betreft toch dingen, die onder ons volkomen zekerheid hebben.

Toch is het goed, iets erover te zeggen, omdat de omstandigheden mede bepalen, welk deel der leer men bijzonder naar voren zal brengen.

En dan is Dr Ihmels van oordeel, dat allereerst de nadruk gelegd zal worden op God als Schepper

aller dingen, en tevens als den Heiligen God, die straks in het gericht zal treden met den zondaar. Met deze prediking wordt alle theopanisme weerstaan; zij houdt den Hindoe voor het karakter van zonde en schuld; en tevens wordt het verkeerde van Karma en Samsara daardoor aangewezen. „Alle woorden, in welke de Schrift zoo nadrukkelijk het HEDEN naar voren brengt in zijn betekenissen voor de heilsgeschiedenis, zijn voor Indië van het hoogste gewicht“.

In de tweede plaats moet de prediking zijn een getuigenis van de genade Gods in Christus Jezus. Hij toont ons niet slechts den weg, die tot God leidt, maar Hij is zelf de weg, want Hij verzoent de schuld, die heel wat anders dan het Karma is, en dan ook door geen zielsverhuizing kan worden geboet.

Op 2 Corinthhe 5 legt Dr Ihmels dan ook den nadruk; trouwens, de titel van het gedenkschrift, waarin zijn artikel voorkomt, draagt den naam van „Botschafter an Christi stadt“, d.w.z. gezanten van Christus wege. Zoo wordt duidelijk, dat niet de vraag, waarom de Indiër zich voornamekelijk bekommert, in het middelpunt van alle zoeken en streven mag staan; hoe word ik van de wereld bevrijd? maar: hoe word ik met God verzoend? Dan wordt eveneens duidelijk, dat het niet onze daad is, welke ons redt, maar de almachtige daad van Gods genade. Hiermede is alle Sadhoe-ideaal vernietigd.

De prediking voor Indië is ten slotte ook de prediking van het Koninkrijk Gods; niet van een Koninkrijk, dat slechts in de toekomst ons wacht, maar dat nu reeds in Christus Jezus gekomen is. Dat Rijk sluit ook de schepping in, want het gansche schepsel zucht en ziet uit naar de verschijning van de kinderen Gods in heerlijkheid. Zoo is het Christelijk ideaal niet een wereld-ontvluchting, maar het eischt alles op voor den dienst van God. De Christen zoekt niet maar eigen behoud alleen, maar stelt zich in dienst van de broeders.

De Sanyasi is hem niet het ideaal. Sommigen mogen als Paulus willen zijn, die het charisma der onthouding en der armoede bezat, om zich des te meer aan de prediking van het Evangelie geheel te kunnen geven; maar het gaat niet aan, dit als een ideaal te propageeren. Het ideaal van het Nieuwe Testament is een ander.

Zoo kan dan Dr Ihmels zijn belangrijk artikel besluiten met de woorden: „Alles tezamen genomen kunnen wij dus zeggen, dat ook heden voor Indië geen ander Evangelie overblijft dan dat, hetwelk Paulus aan de Grieksch-Romeinsche wereld van zijn tijd bracht: Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus en dien gekruisigd (1 Cor. 2:2). Hierin is ten slotte alles opgesloten. Het kruis is de prediking van oordeel en van genade, van het nieuwe leven in het Rijk van Christus en van de hoop op de voleinding, waar God zelf de wereld zal heelen. Dit alles moet zoo worden verkondigd, dat daarin de geheele heerlijkheid uitblinkt van het kindschap Gods voor het oog van den Indiër. En wij mogen er vast staan op maken, dat God ten slotte steeds meerderen de ooren zal openen, om Zijn Woord recht te hooren, en te verstaan en te gelooven. Alle teekenen, dat dit geschiedt, zijn reeds aanwezig“.

J. D. W.

PERSSCHOUW

Hen met kuikens, of kadaver met gieren.

Het „Algemeen Weekblad“ heeft iets geschreven over het oorlogsvraagstuk. Naar aanleiding van Stanley Jones' bezoek:

Wanneer men geregeld de couranten leest en vergaderingen bijwoont, heeft men tegenwoordig ruim voldoende gelegenheid om zich te verwonderen over de ontzaglijke, niet zelden uiterst pijnlijke, contrasten, die er in onze samenleving kunnen worden aangetoond.

Op het convent van predikanten werd ook aan Stanley Jones de vraag gesteld hoe de Christelijke Kerken zich in verband met het bewapenings- en oorlogsvraagstuk dienden te gedragen. Stanley Jones wees er in zijn antwoord op, dat er in Amerika Kerken waren, die de overheid te verstaan hadden gegeven, dat zij in geval van oorlog niet meer op de medewerking der Kerken zou kunnen rekenen. Deze houding was volgens den spreker de eenige houding, die de Christelijke Kerken in de tegenwoordige omstandigheden paste. Wanneer de Christelijke Kerken over de geheele wereld dezelfde verklaring aflegden, zou een regeering zich nog wel eens bedenken, voordat zij aan een ander land den oorlog verklaarde. Het besluit, dat de Kerken bij het gouvernement de medewerking in geval van oorlog opzegden, behoefde niet in te houden, dat aan alle leden directe dienstweigering werd gepredikt, maar dit zou er uit den aard der zaak wel heel licht het gevolg van zijn. Natuurlijk zouden dan de gevangenen vol moeten worden gestopt met talloos velen, die zich om Christus' wil verzetten. Ten slotte zou dit aantal zoo moeten groeien, dat oorlogsverklaringen practisch tot de onmogelijkheden behoorden.

We hebben Jones te spreken. Het is juist is, even wat men te indien men verzet in ell verband volg de schrijver, „den“ oorlog.

Christus houding van lende beel bewoners. „Willen ver opzichte van beeld gebel zich zoude geluisterd 70 na Chr Christus ec het eindig Wij kun een cadav Hebben e de gaten? men genie

Ik hoop, gaten hebben in de eerste doch als th sias ge; zoo maar co een staat staat is). En de kwestie, kadaver v al had Isra gekeerd, ook in al zijn v raal; ook al zijn geweest Christus om den oorlog, de qualificat

De P. Ded

Het Clas de Cock g keurig. Op den is.

Maar... lijkheid va nog appè Bestuur he meerdere en misgrep Op haar l van de ac vergaderin heeft, dat des Heere en zich b het Prov loopig nie opnieuw. is, wegens tot die sc aanklacht der Linder verklaard, en dat ge kondigen, Wat has doen?

Heelme Dooden ten ee pen, vonn daartoe n ten tw vonnis alle naatregel wezen aan worden; ten de gronde iemand in schorsen e zoek in te De Cock in Reddingi ten vi aanklacht Linden — het Classi Herv. K Reglement Dus — e Daden v Verplich Koning de opgelegd.

Is het g Kunt ge Dit is g en schijn onrecht, is vonnis, da bestuur z Het Pro en geexan Coek, prec